

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 250g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a
articolelor 24 alin. (1) teza a II-a, 84 alin. (4) și 163 alin. (1) teza întâi din
Codul de executare

*(calcularea dobânzii rezultate din întârzierea executării
obligației principale)*

CHIȘINĂU
21 mai 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
 dlui Sergiu LITVINENCO,
 dlui Ion MALANCIUC,
 dnei Viorica PUICA,
 dlui Nicolae ROȘCA,
 dnei Liuba ȘOVA, *judecători*,
 cu participarea dnei Valeria Bejenari, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 3 decembrie 2025,
 Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
 Având în vedere actele și lucrările dosarului,
 Deliberând la 21 mai 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor Codului de executare, după cum urmează:

-textul „Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia.” din articolul 24 alin. (1);

-textul „Pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decât exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.” din articolul 84 alin. (4) și

-textul „Reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului.” din articolul 163 alin. (1),

ridicată de dl avocat Radu Dumneanu, în interesele dnei Anna Solonenco, parte în dosarul nr. 25-1527/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Tatiana Sîrcu de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal, așa cum au fost formulate de autorul excepției, pot fi rezumate după cum urmează.

4. Prin hotărârile judecătorești din 31 mai 2018 și 7 februarie 2019 s-a dispus încasarea unor sume bănești de la debitorul Denis Solonenco în beneficiul creditorului Mihail Șontea.

5. Titlurile executorii emise în baza hotărârilor menționate *supra* au fost puse în executare de către un executor judecătoresc. Datoria a fost achitată parțial de către dl Denis Solonenco. După decesul debitorului (2 noiembrie 2023), datoria a fost achitată integral de către soția acestuia, dna Ana Solonenco, ultima plată fiind efectuată la 22 noiembrie 2023.

6. Prin încheierea din 5 februarie 2024, dl Oleg Ungureanu, executor judecătoresc, a decis suspendarea procedurii de executare până la succesiunea în drepturi a moștenitorilor debitorului.

7. Prin încheierea din 2 aprilie 2025, Judecătoria Chișinău a recunoscut-o pe dna Anna Solonenco în calitate de succesor în drepturi al dlui Denis Solonenco.

8. La 14 august 2025, dl Oleg Ungureanu a emis o încheiere prin care, între altele, a dispus încasarea de la dna Anna Solonenco în contul creditorului, dl Mihail Șontea, a dobânzii de întârziere pentru executarea tardivă a obligațiilor ce derivă din hotărârile judecătorești menționate la § 4.

9. La 22 august 2025, dna Anna Solonenco a contestat încheierea executorului judecătoresc din 14 august 2025, solicitând anularea acesteia.

10. La 3 septembrie 2025, dl avocat Radu Dumneanu a ridicat, în interesele dnei Anna Solonenco, excepția de neconstituționalitate a articolelor 24 alin. (1) teza a II-a, 84 alin. (4) și 163 alin. (1) teza întâi din Codul de executare.

11. Printr-o încheiere din 3 noiembrie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

12. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 53

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

„(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești. ”

13. Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, sunt următoarele:

Articolul 24

Calcularea dobânzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării

„(1) La cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 942 din Codul civil. **Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia.** Sumele menționate se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și până la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

[...]”

Articolul 84

Modul de suspendare sau de încetare a procedurii de executare

„(1) Asupra suspendării sau încetării procedurii de executare decide executorul judecătoresc, cu înștiințarea creditorului și a debitorului. Neprezentarea lor însă nu împiedică luarea deciziei.

(2) Pe durata suspendării procedurii de executare, orice act de executare este interzis, cu excepția aplicării măsurilor de asigurare.

(3) Încheierea privind suspendarea sau încetarea procedurii de executare poate fi contestată în instanța de judecată.

(4) Pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decât exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.”

Articolul 163

Procedura de judecare a cererii

„(1) **Reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului.** Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă, în termen de 30 de zile. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat, dacă sunt întrunite condițiile art. 119 din Codul de procedură civilă nr. 225/2003, să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. Autorul excepției menționează că dispozițiile articolelor 24 alin. (1) teza a II-a și 84 alin. (4) din Codul de executare permit menținerea sechestrului asupra bunurilor după ce debitorul și-a onorat obligațiile stabilite în documentul executoriu, precum și calcularea dobânzii de întârziere pentru perioada în care debitorul contestă în judecată acțiunile și/sau încheierile executorului judecătoresc.

15. Autorul notează că prevederile articolului 163 alin. (1) teza întâi din Codul de executare creează o barieră procedurală nejustificată în raport cu reclamantul, deoarece îl obligă să formuleze reclamații împotriva creditorului sau debitorului pentru a contesta acțiunile ilegale ale executorului judecătoresc. Autorul consideră că executorul judecătoresc nu ar trebui să aibă calitatea de intervenient accesoriu în proces, ci de pârât, de vreme ce obiectul litigiului principal îl constituie actele de executare ilegale emise de acesta. În acest sens, autorul menționează că prevederile criticate împiedică angajarea răspunderii executorului judecătoresc, deși acesta este împuternicit să exercite atribuții de interes public. Astfel, autorul susține că normele

contestate nu respectă exigențele constituționale ale dreptului la un proces echitabil și ale principiului previzibilității legii.

16. În concluzie, autorul excepției afirmă că dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 1, 20, 23, 26, 46, 53, 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

17. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de executare, ține de competența Curții Constituționale.

19. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, Curtea constată că excepția este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

20. Obiectele excepției de neconstituționalitate sunt articolele 24 alin. (1) teza a II-a, 84 alin. (4) și 163 alin. (1) teza întâi din Codul de executare. În acest sens, Curtea reține că articolele 24 alin. (1) și 84 alin. (4) din Codul de executare au fost anterior obiecte ale controlului de constituționalitate, din perspectiva altor critici, fiind pronunțată Decizia nr. 65 din 15 iunie 2020. Articolul 163 alin. (1) teza întâi din Codul de executare nu a constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva criticilor avansate de autor.

21. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă în care se examinează o cerere de contestare a acțiunilor executorului judecătoresc în contextul executării unui document executoriu. De asemenea, în fața instanței de drept comun se contestă încheierea executorului judecătoresc privind calcularea și perceperea dobânzii de întârziere rezultate din executarea tardivă a obligațiilor ce derivă din documentul executoriu. Prin urmare, Curtea admite că instanța ar putea avea în vedere prevederile contestate la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

22. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este aplicabilitatea unui drept constituțional. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 33 din 19 martie 2020, § 19; DCC nr. 35 din 23 martie 2020, § 18).

23. Autorul excepției susține că normele contestate contravin articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 26 (*dreptul la apărare*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*), 53 (*dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

24. Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 1 alin. (3) din Constituție, care se referă la principiul preeminenței dreptului, Curtea a subliniat în jurisprudența sa că acest articol are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări, nu poate reprezenta un reper individual și separat și poate fi invocat, de regulă, dacă se constată aplicabilitatea sa împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr. 17 din 21 martie 2024, § 23; DCC nr. 26 din 2 aprilie 2024, § 23).

25. În jurisprudența sa, Curtea a notat că articolele 23 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție. Abia în cadrul analizei caracterului justificat al ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție, Curtea poate pune în operă prevederile acestor articole (HCC nr. 7 din 10 iunie 2025, § 68).

26. Prin raportare la articolele 20 și 23 din Constituție, autorul sesizării susține că interpretarea și aplicarea dispozițiilor contestate din articolele 24 alin. (1) și 84 alin. (4) din Codul de executare conduc la o situație inechitabilă, imprevizibilă și contrară dreptului la un proces echitabil pentru debitor, deoarece ar permite calculul dobânzilor de întârziere și pentru perioadele de timp necesare debitorului de a contesta acțiunile ilegale ale executorului sau ale creditorului.

27. Curtea reiterează că executarea unei hotărâri judecătorești trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces”, în sensul articolelor 20 din Constituție și 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care trebuie să se efectueze într-un termen rezonabil (HCC nr. 5 din 3 martie 2022, § 86; DCC nr. 87 din 17 iulie 2025, § 24). În acest sens, accesul la justiție semnifică nu doar posibilitatea juridică efectivă de a te adresa unui organ de plină jurisdicție pentru soluționarea unei contestații și obținerea unei satisfacții, ci și dreptul de a cere executarea hotărârii obținute. Dreptul de acces la justiție ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre definitivă și obligatorie să rămână fără efect în detrimentul unei părți (a se vedea *Romańczyk v. Franța*, 18 noiembrie 2010, § 53; *Mehmet Taner Şentürk v. Turcia*, 20 septembrie 2022, § 37) [DCC nr. 78 din 4 iulie 2024, § 28]. Prin urmare, executarea hotărârilor judecătorești ca parte integrantă a procesului judiciar, stabilirea regulilor de desfășurare a procesului de executare, de calculare a dobânzilor și a eventualelor penalități de întârziere constituie o prerogativă exclusivă a legislatorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorului recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare în modul stabilit de lege (a se vedea HCC nr. 31 din 17 decembrie 2020, § 55; DCC nr. 78 din 4 iulie 2024, § 29).

28. Având în vedere cele menționate, precum și sensul coroborat al prevederilor contestate referitor la dobânda calculată de executorul judecătoresc pentru perioada de întârziere a executării obligației, inclusiv pentru durata suspendării procedurii de executare, Curtea nu poate reține

aspecte de natură să afecteze dreptul de acces liber la justiție, garantat de articolul 20 din Constituție de sine stătător, precum și în coroborare cu articolul 23 din Constituție.

29. Prin raportare la articolele 20, 26 și 53 din Constituție, autorul excepției menționează că textul contestat din articolul 163 alin. (1) din Codul de executare împiedică angajarea răspunderii executorului judecătoresc, precum și îi limitează dreptul de a-și exercita apărarea împotriva actelor executorului judecătoresc, având în vedere că acesta poate avea, în proces, doar calitatea procesuală de intervenient accesoriu.

30. Curtea nu poate reține alegațiile autorului referitoare la imposibilitatea contestării actelor de executare adoptate ilegal de către un executor judiciar, din următoarele considerente. Potrivit articolului 120 din Constituție, „este obligatorie respectarea [...] hotărârilor definitive ale instanțelor judecătorești”. În dezvoltarea acestei dispoziții, legislatorul a reglementat executarea silită și a stabilit că aceasta reprezintă un ansamblu de măsuri prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile (a se vedea articolul 10 alin. (1) din Codul de executare). Așadar, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

31. În jurisprudența sa, Curtea a constatat că executorii judecătorești acționează în interesul unei bune administrări a justiției și au rolul de a pune în practică hotărârea pronunțată de instanță. Principala activitate a executorului judecătoresc constă în asigurarea executării hotărârilor judecătorești pentru satisfacerea efectivă a pretențiilor reclamantului (HCC nr. 4 din 6 februarie 2014, §§ 72-73). Prin urmare, actele adoptate în procedura de executare silită nu urmăresc realizarea unui interes propriu al executorului judecătoresc.

32. Curtea nu poate reține nici afirmațiile autorului sesizării potrivit cărora prevederile contestate ar împiedica angajarea răspunderii executorului judecătoresc pentru actele acestuia adoptate în mod ilegal. Contrar acestor alegații, legislatorul a prevăzut că „[a]ctele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege” (a se vedea articolul 161 alin. (1) din Cod).

33. Așadar, părțile în procedura de executare sunt în drept să conteste în instanța de judecată actele emise de executorul judecătoresc. Faptul că unele contestații sunt îndreptate spre o parte a procesului de executare (a se vedea articolul 163 alin. (1) din Codul de executare), iar altele contra executorului judecătoresc (a se vedea articolul 163 alin. (3²) din Codul de executare) țin de prerogativa legislatorului și nu pot fi considerate, *a priori*, contrare Legii Supreme. În aceste condiții, Curtea constată existența unor garanții procesuale suficiente care îi asigură debitorului posibilitatea efectivă de

recunoaștere a dreptului pretins în vederea garantării unei apărări eficiente împotriva măsurilor care îi afectează drepturile. În acest sens, Curtea nu poate reține obiecțiile autorului excepției privind incidența articolelor 20, 26 și 53 din Constituție.

34. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autorul sesizării susține că textele contestate din articolele 24 alin. (1) și 84 alin. (4) din Codul de executare permit, pe de o parte, menținerea sechestrului asupra bunurilor, după ce debitorul și-a onorat obligațiile stabilite în documentul executoriu, iar pe de altă parte, calcularea dobânzii de întârziere pentru perioada necesară debitorului în vederea contestării acțiunilor și încheierilor executorului judecătoresc.

35. Cu referire la primul aspect, Curtea observă că articolele 24 alin. (1) teza a doua și 84 alin. (4) din Codul de executare nu reglementează menținerea sechestrului asupra bunurilor după ce debitorul și-a onorat obligațiile stabilite în documentul executoriu, așa cum afirmă autorul sesizării. Cu referire la al doilea aspect, Curtea reține că legislatorul a prevăzut dobânzi, penalități etc. pentru întârzierea executării obligației ce derivă din documente executorii (articolul 24 din Codul de executare), inclusiv pentru unele perioade de suspendare a procedurii de executare (articolul 84 alin. (4) din Cod), dar și competența executorului judecătoresc de a le calcula.

36. Deși autorul sesizării nu a adus argumente pertinente care ar demonstra contrarietatea normelor contestate cu dreptul de proprietate garantat de Constituție, Curtea reiterează că executarea hotărârilor judecătorești este parte integrantă a procesului civil, iar stabilirea regulilor de desfășurare a procesului de executare constituie o prerogativă a legislatorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorului recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare în modul stabilit de lege (HCC nr. 4 din 6 februarie 2014, §§ 61-62; HCC nr. 31 din 17 decembrie 2020, § 55), iar încasarea forțată a unor creanțe în baza unei hotărâri judecătorești nu face incident articolul 46 din Constituție, deoarece litigiul privind dreptul de proprietate a fost soluționat prin hotărârea judecătorească definitivă a cărei executare se pretinde (a se vedea DCC nr. 26 din 26 februarie 2026, § 26).

37. În subsidiar, Curtea reiterează că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 5 din 23 ianuarie 2025, § 30).

38. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. d) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor Codului de executare, după cum urmează:

- textul „Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu prin care se stabilește obligația principală, până la stingerea acesteia.” din articolul 24 alin. (1);

- textul „Pe durata suspendării procedurii de executare, suspendare dispusă la cererea debitorului din alte motive decât exercitarea, în privința fondului cauzei pe care a fost emis titlul executoriu, a căilor de atac suspensive de executare, se calculează penalități de întârziere.” din articolul 84 alin. (4) și

- textul „Reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inațiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului.” din articolul 163 alin. (1),

ridicată de dl avocat Radu Dumneanu, în interesele dnei Anna Solonenco, parte în dosarul nr. 25-1527/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Domnica MANOLE

Chișinău, 21 mai 2026

DCC nr. 90

Dosarul nr. 250g/2025